Náučný chodník Kvetnica

Kraj:	Prešovský
Okres:	Poprad
Geomorfologická jednotka:	Kozie chrbty
Geologická jednotka:	veporské pásmo
Chránené územie:	národná prírodná rezervácia Hranovnická dubina
Prístup:	bus Poprad, Kvetnica, lesný park
Východisko:	Poprad-Kvetnica, lesopark pri jazierku
Trasa:	Poprad-Kvetnica, lesopark – Zámčisko – horáreň – Hranovnická dubina – Vysová – zverník Kvetnica – Krížová – Kvetnica
Dĺžka, prevýšenie:	13,6 km, prevýšenie na Zámčisko 300 m a Krížovú 400 m
Čas prechodu:	4 h
Počet zastávok:	6
Náročnosť:	stredne náročná trasa

Zameranie chodníka: lesnícke, prírodovedné, historické

Typ chodníka: samoobslužný, okružný, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: Čiastočné prepojenie na zelenú turistickú značku.

Rok otvorenia: 2004

Aktuálny stav: Informačné panely sú v dobrom stave.

Textový sprievodca: Sprievodca náučným chodníkom v mestskej časti Kvetnica (2005)

Kontakt: Mestské lesy Poprad, s. r. o., Levočská 3312/37, 058 01 Poprad, tel. 052 / 7724 160

Poznámky: (1) Nikde nefiguruje žiaden názov náučného chodníka, resp. v jeho východisku na paneli Turistická mapa Mestských lesov Poprad pri jazierku je označený ako „lesonáučná trasa“. (2) Trasa sa dá absolvovať ako dve samostatné rôzne dlhé okružné trasy. (3) V území je viacero rôznych druhov značených rekreačných chodníkov, s ktorými sa dá relatívne dlhá trasa náučného chodníka dobre kombinovať.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný na terénne vyučovanie.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Kvetnica. Jedna zo šiestich častí mesta Poprad, ležiaca smerom na juh od jeho centra na severných svahoch a v oblasti sedla medzi Zámčiskom a Krížovou v Kozích chrbtoch. Jej meno súvisí zrejme s druhovo pestrými kvetnatými lúkami v lesoch Kozích chrbtov, bohatými na elementy teplomilnej flóry, ktoré tu majú severnú hranicu svojho rozšírenia. Vyvinula sa pri obchodnej ceste zo Spiša na Gemer. V 13. storočí tu bola založená banícka osada Stríž (viac v hesle Banícka činnosť v Kvetnici v textoch Banského náučného chodníka v Kvetnici). Na počiatku výstavby samotnej Kvetnice bola iniciatíva Uhorského karpatského spolku postaviť na vrchole **Zámčiska (921 m n. m.)** turistickú útulňu s rozhľadňou. Rekreačná osada sa začala budovať v roku 1880, pôvodne tu boli klimatické kúpele, po prvej svetovej vojne bol založený ústav na liečbu tuberkulózy a respiračných ochorení železničiarov, ktoré sa tu liečili až do roku 2008. Dnes lesopark s chodníčkami a jazierkom v centre osady slúži ako rekreačná a oddychová zóna obyvateľov Popradu. Na Zámčisku sú pozostatky Popradského hradu z 15. storočia. Severozápadne od Kvetnice nachádza **poľovnícky zverník Kvetnica** s chovom muflonej a diviačej zveri.

Národná prírodná rezervácia Hranovnická dubina. Chránené územie vyhlásené v roku 1966 v troch areáloch na južných svahoch Kozích chrbtov v oblasti Kvetnice na ochranu lesných spoločenstiev dubového a bukovo-dubového vegetačného stupňa na paleobazaltoch. Ide o lokalitu s najsevernejším autochtónnym výskytom duba zimného na Slovensku. V lesnom podraste sa vyskytujú mnohé teplomilné druhy na svojej severnej hranici rozšírenia. V lokalite **Vysová** leží vďaka výslnnej polohe s južnou expozíciou a priaznivému výhrevnému geologickému podkladu paleobazaltov jeden z najvyššie položených dubových lesov v strednej Európe.

Kaplnka vzkriesenia a krížová cesta v Poprade-Kvetnici. Kaplnka ležiaca na bezmennom temene v masíve Krížovej západne od Kvetnice, vybudovaná v rokoch 2014 – 2016 podľa plánu Samuela Netočného. Kaplnka je zložená z asi stovky smrekovcových hranolov, nemá okná ani dvere. Z Kvetnice k nej vedie svojrázna krížová cesta. Celok získal prestížnu medzinárodnú Cenu ARCH za rok 2017.

Starý lom Kvetnica. Bývalý kameňolom na severnom úpätí Kozích chrbtov južne od Popradu po ťažbe paleobazaltu (melafýru). Najnižšie časti ťažobnej jamy sú zatopené vodou. Paleobazalt vznikol pri sopečnej činnosti koncom prvohôr a začiatkom druhohôr. Vyskytuje sa tu hojne vo forme mandľovca – s dutinami po uniknutých plynoch a parách, ktoré sú druhotne vyplnené achátom, kremeňom, kalcitom a inými minerálmi. Kameňolom prirodzene zarastá náletovými drevinami, najmä brezou previsnutou. Mesto Poprad postupne priestor lomu revitalizuje pre jeho kultúrno-spoločenské

využitie. Aktuálne je pre ťažbu paleobazaltu (melafýrového porfyritu) funkčný neďaleký mohutný **lom Dubina** na juhozápadnom svahu Zámčiska. Viac o baníckej činnosti v Kvetnici > v textoch k Banskému náučnému chodníku v Kvetnici.

Kozie chrbty. Horský geomorfologický celok na severnom Slovensku členitého pôdorysu, pretiahnutého východo-západným smerom, medzi Liptovským Hrádkom, Liptovskou Tepličkou, Jánovcami, Svitom a Važcom prevažne charakteru vrchoviny. Ide o mladú kvartérnu hrásť, na východe ostro vyčnievajúcu nad susednými kotlinami – Popradskou a Hornádskou, dosahujúcu južne od Svitu Kozím kameňom 1 256 m n. m. Okrem Podtatranskej kotliny (resp. jej dvoch častí – Popradskej a Liptovskej kotliny) a Hornádskej kotliny sa na juhozápade stýka v doline Čierneho Váhu z Nízkymi Tatrami. Svojráznou črtou georeliéfu tohto pohoria sú hlboké sedlá (tzv. suché sedlá, wind gap), deliace chrbát na niekoľko viac-menej izolovaných častí. Tieto sedlá, ktoré dnes využívajú komunikácie, sú pozostatkami starých dolín vodných tokov, odvodňujúcich pred poklesom Vikartovskej priekopy – priekopovej prepadliny tvoriacej najzápadnejšiu časť Hornádskej kotliny západne od Hrabušíc – severné svahy Nízkych Tatier. Kedysi dlhšie toky Bystrá a Vernársky potok, dnes ústiace do Hornádu, sa pôvodne vlievali do Popradu. Vplyvom mladých tektonických procesov tu došlo k zmenám riečnej siete. Na zlomy sa viaže výskyt minerálnych prameňov. Pohorie má zložitú geologickú stavbu. V západnej časti prevažujú karbonátické horniny mezozoika (vápence, dolomity) s výskytom krasových javov (Važecká jaskyňa). Východnú časť budujú permské pieskovce, ílovité bridlice, bazalty a andezity. Pohorie spadá do mierne teplej až chladnej klimatickej oblasti, je pokryté lesmi s prevahou smreka s prímesou smrekovca a borovice lesnej a nedostatkom buka, čo signalizuje zvýšenú kontinentalitu klímy. Strmé južné svahy nad Hornádskou kotlinou porastajú reliktné teplomilné dubiny s teplomilnými druhmi v podraste – ide o najsevernejšiu oblasť výskytu duba zimného na Slovensku.

Názvy informačných panelov

1. Kvetnica – Zámčisko
2. Stredoveký hrad – opevnenie na Zámčisku
3. Ochrana prírody a krajiny
4. Bukové lesy
5. Dubové lesy
6. Smrekové lesy

Informačné panely v teréne nemajú ani číslovanie ani označenie názvom náučného chodníka.

MAPY.CZ